

1964

LETO V.

ŠT. 9

Tržiški terstilec

Glasilo delovnega kolektiva Bombažne predilnice in tkalnice
TRŽIČ

V MESECU AVGUSTU 1964.

Predilnica je izdelala v mesecu avgustu pri proizvodnosti 24,65 delovnih ur za 100 kg preje pri izkoriščanju 17,85 gramov na vrentensko uro 276.916 kg preje in preseгла postavljeni plan za 14 odstotkov.

V tkalnici so stkali v tem mesecu pri izkoristku statev 76,8 % in proizvodnosti 14,33 kvadratnih metrov na delovno uro 1,122.034 kv. metrov tkanin in dosegli plan s 100,1 %.

Oplemenitilnica je dodelala v avgustu vključno z uslugami 1,178.612 kvadratnih metrov tkanin in dosegla postavljeni plan z 90,9 %.

V mesecu avgustu je bila pri izdelavi mesečnih planov upoštevana prosta sobota kot delovni plan. Predilnica ga je preseгла predvsem zaradi slabega izkoriščanja planiranih dopustov, v belilnici pa so pod zadolžitvijo deloma tudi zaradi neupoštevanja beljenih tkanin, ki so namenjene za plasticiranje.

V avgustu smo prodali 1,309.641 m² tkanin, od tega 506.173 m² na tuje tržišče.

+++ +++ +++ +++ +++ +++
+++ +++ +++ +++ +++ +++
+++ +++ +++ +++ +++ +++
+++ +++ +++ +++ +++ +++

Janko Lončar

PROBLEMATIKA IN ANALIZA DOHODKA

Finančni rezultat poslovanja v I. polletju 1964. ni vzpodbuden in kaže nadaljevanje tendence upadanja dohodka in zviševanje poslovnih stroškov. Podatki iz periodičnega računa govore o razmeroma težki situaciji, v kateri se podjetje nahaja in potrebno bo podvzeti vse možne ukrepe, da se bo stanje v drugi polovici leta in v naprej izboljšalo.

Na splošno je v podobnem, ponekod pa še v slabšem položaju vsa jugoslovanska tekstilna industrija. Politika skoraj dirigiranih cen tekstilnih izdelkov onemogoča redno formiranje cen. Doseganje dohodka v realni višini, katera bi poleg osebnih dohodkov zagotovila tudi sredstva za razširjeno reprodukcijo, za formiranje obratnih sredstev in pa tudi za ustrezne potrebe sklada skupne porabe je povsem mogoča. Ob taki gospodarskih ukrepih kot je bila podražitev osnovnih življenjskih potrebščin in ob splošni kampaniji nenadnega povišanja osebnih dohodkov, so podjetja

~~izvlečena pred dejstva, ki negativno vplivajo na planiran razvoj in na politiko države dohodka.~~

Periodični obračun za I. polletje daje naslednje rezultate:

	Planirano	Doseženo	%
Celotni dohodek (plačana realiz.)		2.672,1	
Korektura zaradi izvoza nad planom (Pr)		34,6	
	2.797,6	2.706,7	97,2%
Materialni stroški	1.443,4	1.475,4	102,2%
Družbeni produkt	1.354,2	1.231,3	91,2%
Amortizacija	128,9	106,1	82,3%
Netto produkt	1.225,3	1.125,2	92,0%
Poslovni stroški - ostali	174,6	171,8	98,5%
Prometni davek	349,9	287,3	
Korektura (večji izvoz)		34,6	
		321,9	92,1%
Dohodek	700,7	631,5	90,1%

Močan porast materialnih stroškov je razviden iz odstotka doseganja 102,2 napram planu in v primerjavi nasproti doseženemu celotnemu dohodku (97,2 %) pa znaša razlika celih 5 % ali okrog 70 milijonov dinarjev. Jasno je, da tudi znižanje stopnje prometnega davka ni moglo narediti čudeža. Ostali poslovni stroški kot obresti, prispevki, članarine, osebni izdatki, ki bremene materialne stroške, dopolnilni prispevek 50, premije itd, niso narasli v taki višini, kot čisti materialni stroški, vendar so tudi višji za 1,3 %.

Prometni davek je bil znižan s 1. aprilom ter je v povprečju nižji za okrog 5 % (znižanje je prišlo do izraza samo v polovici dobe prvega polletja).

Napram planu je dohodek za 7,1 % nižji kljub naporom za zniževanje stroškov in vkljub znižani stopnji davka.

Približna enaka situacija je bila že v letu 1963., vendar v bilanci ni prišla do izraza, ker je bilo podjetje v poizkusni proizvodnji ter je z olajšavami pokrilo nekako potrebe tako za osebne dohodke kot tudi za sklade. Praktično se tudi ni v letu 1964. pojavila posledica olajšave ob ukinitvi prispevka od izrednega dohodka, ker takega dohodka v podjetju od leta 1962. dalje ni.

Vsekakor ima tudi izvoz svoj negativni vpliv na dohodek. Podjetje mora z izvozom doseči najmanj 40 % deviznih sredstev za uvoz bombaža. Dosežene dinarske cene ob izvozu pa so bile v I. pol-

letju za 17,8 % nižje od kalkuliranih cen pri vkalkuliranju minimalnega dohodka, to je za kritje OD in prispevka iz dohodka. Negativna razlika za to obdobje znaša nekaj preko 134 milijonov. Ako bi hoteli doseči kritje te negativne razlike, bi morali za 1 dolar dobiti 1.280 din in ne dosedanjih 1.095 din (750 din in 46 % prima). V II. polletju bo stanje nekoliko izboljšano, ker se prim zviša za 8 % ter bo vrednost enega dolarja 1.155 din, vendar bo še ostalo 12,2 % negativne razlike nepokrite. Obseg izvoza pa je okrog 24 % vrednosti celotnega dohodka. Obolos podjetij, ki so prisiljena izvažati, je napram ostalim, ki takih obveznosti nimajo in katerih dohodek ni ogrožen (pri delitvi čistega dohodka na OD in sklade 50 : 50 in povprečni višini osebnih dohodkov na vrhu lestvice) odločno previsok.

Indeksi produktivnosti za leta 1961. do 1963. kažejo zelo lep napredek, vendar se vsled navedenih dejstev ne odražajo na dohodku v taki meri, kot so doseženi. V letu 1961. se je storilnost zvišala za 3,07 %, v letu 1962. za 8,18 %, v letu 1963. za 7,95 odstotkov, v I. polletju 1964. pa je padla za 1,3 %. Temu je krivo predvsem pomanjkanje delovne sile in nekateri oddelki ne obratujejo v celoti. Vzrok pomanjkanju delovne sile pa je iskati izključno pri prenizkih osebnih dohodkih tekstilnega delavca v primerjavi z delavci ostalih industrijskih vej v Tržiču, deloma pa tudi v tem, da edino naše podjetje obratuje tudi v tretji, nočni izmeni. Slednjemu se pa skuša vsakdo izogniti posebno še, če se mu drugod nudi boljši zaslužek.

Primerjava odstotkov udeležbe pozicij finančnega rezultata in delitve v posameznih letih 1961 do 1964. kaže na stalno naraščanje poslovnih stroškov, na lahko zniževanje udeležbe prometnega davka in na komaj opazno zvišanje dohodka v I. polletju 1964.

% udeležbe v celotnem dohodku

	1961	1962	1963	1964
Celotni dohodek	100%	100%	100%	100%
Prometni davek	22,7%	20,5%	19,4%	18,3%
INDEKS	100	90,5	85,5	81
Poslovni stroški	53,5%	60,1%	61,2%	61,5%
INDEKS	100	112,5	114,2	115
Dohodek	24,8%	19,4%	19,4%	20,2%
INDEKS	100	78,1	78,1	81,5

V letu 1962., kjer je indeks prometnega davka 90,5 pa je sledilo obvezno 10 % znižanje cen bombažnim tkaninam.

~~Naše dohodki v našem podjetju so v I. polletju za okrog 15 % višji od leta 1963, vendar smo z neopredeljen 32.066 din zadržani v lestvici tržiške industrije in obrti. Dohodek I. polletja je bil v celoti porabljen za kritje osebnih dohodkov. V II. polletju pričakujemo nekoliko omiljeno situacijo, vendar zboljšanja pri sedaj veljavnih instrumentih delitve dohodka ne bo. Znižanje stopnje prometnega davka se bo odrazilo v 6 mesecih (prvo polletje v treh) in iz tega naslova računano na~~

	112.000.000
Popravek izvoznega prima za 8% pri približni vrednosti izvoza 500.000 \$	30.000.000
Zvišane cene preje za 7%	24.500.000
Skupaj	166.500.000
Manj povečanje poslovnih stroškov v II. poll.	90.000.000
zvišan dohodek	76.500.000
15% prispevek iz dohodka	11.500.000
čisti dohodek	65.000.000
Za kritje zvišanja osebnih dohodkov vsled podražitve v juliju pa bo potrebno (1.500.- din)	ca 24.000.000
ostanek	41.000.000

+++ +++ +++ +++ +++

Dornbirn 1964

V prejšnji številki ste se popeljali z nami preko Avstrije in si ogledali XVI. mednarodni tekstilni vzorčni sejem v Dornbirnu. Danes vas vabimo, da nas pospremite preko Švice in Italije, kjer smo si ogledali Zellweger v Ustru, Schweiter v Horgenu in Enic v Milanu.

V torek smo si torej ogledali sejem, v sredo zjutraj pa naj bi nadaljevali pot preko avstrijsko-švicarske meje proti St. Gallenu z znamenitim muzejem čipk. Žal smo se morali zaradi počelo odmerjenega časa odločiti za krajšo pot proti Ustru, kjer je bil v programu ogled tovarne "Zellweger". Ime nam je bilo dobro znano, saj izdeluje Zellweger tudi elektronske naprave za opremo tekstilnih laboratorijev- preizkuševalnik enakomernosti s spek-

~~tragrafom in indikatorjem~~ aparat za izdelavo štapel-diagrama in avtomatični dinamometer za prejo, s katerimi delamo v našem laboratoriju, so izdelek te tovarne. Sprejem v podjetju je bil žal precej uraden, odgovori na naša vprašanja skopi, ogled oddelkov, kjer se odvija proizvodnja in montaža aparatov pa prehiter, čeprav so nam pred odhodom v Dornbarn s pošto obvestili, da nam bodo radi pokazali in seznanili s stvarmi, ki bi nas zanimale. Po kratkem ogledu tovarne so nam pokazali film o proizvodnji in nas povabili na kosilo ter poklonili kataloge svojih izdelkov. Skratka, šlo je kot po protokolu, vendar se nismo mogli otresti občutka, da skrbno skrivajo svoje dosežke in da trgovina polagoma nadomešča tople neposredne tako običajne medčloveške odnose. Kako drugačen je bil sprejem, ki ga je doživel tovariš Janko Jančič v EGD, kjer izdelujejo merilne in krmilne elektronske naprave.

Takole pripoveduje: "Ker pri nas te naprave že imamo in je ena izmed njih ravno proizvod te tovarne, sem se že doma namenil, da si bom tovarno, če bo le mogoče, dobro ogledal. Ker imam v tej tovarni zaposlenega svojega znanca, mi to tudi ni bilo težko. Ko sem prišel v tovarno, so me prijazno sprejeli. Znanec me je predstavil svojim sodelavcem in zdelo se mi je, da so bili kar malo preveč prijazni, saj se je hotel osebno pomeniti z menoj celo lastnik. (Če pomislimo, da je konkurenca na področju elektronike zelo močna, se temu pravzaprav ne moremo čuditi!) Pokazali in povedali so mi prav vse, kar me je zanimalo. Peljali so me celo v skladišče in mi pokazali razvojni laboratorij".

Na drugi strani Zürškega jezera nas je vabilo mestece Horgen, sedež štirih tovarn, ki izdelujejo stroje in utenzilije za tekstilno industrijo - Schwoiter (previjalni stroji), Stäubli (tkalski stroji), Grob (grebeni, lamele) in Wallenweider (čistilni in strižni stroji). Omenjena štiri podjetja so poslovno združena in imajo v mestu skupen razstavni prostor, kjer so nam pokazali svoje izdelke.

Iz Horgena do glavnega mesta turistične in industrijsko napredne dežele v srcu Evrope - Zürcha, skoraj polmilijonskega mesta ob istoimenskem jezeru je z avtobusom le kratek skok in tako smo si proti večeru skozi okna avtobusa ogledovali center mesta. Po noči, ki nam zaradi vele mestnega značaja mesta ni prinesla potrebnega počitka, smo se po zajtrku peljali mimo majhnih jezer proti St. Gothardu, kjer se cesta preko 2.100 m visokega prelaza prevlači proti italijanski nižini. Če smo do zdaj še dvonili o razširjenosti turizma v alpskih deželah, so nas dolge kolone motoriziranih turistov, ki so se nabrale pred in za poškodovanim tovarnjakom, nazorno poučile, da je motorizirani turizem na svojem zmogljivem pohodu. Lugano ob istoimenskem jezeru, turistično naselje

s krasnimi hoteli, vodometi in znanim vrtom "Švica v miniaturi" nam je pokazalo, kaj more pokazati Švica turistom. Prestopili smo švicarsko-italijansko mejo in odbrzeli mimo mesta in jezera Como proti Milanu, najvažnejšemu industrijskemu in komunikacijskemu centru Italije, ki lahko ponudi turistu, ki ne šteje ur, številne arheološke najdbe, gotško katedralo, Scalo, številne galerije, univerze itd. Mi smo si ogledali mesto zaradi pičlo odmerjenega časa le iz avtobusa. Naslednje jutro smo se odpeljali v 20 km oddaljeno konfekcijsko podjetje ENIC. Ogledali smo si tkalnico in pletilni oddenek, kjer izdelujejo iz kupljene preje tkanine in pletenine za svoje izdelke - žensko perilo. V oddelkih krojilnice, šivalnice in v embalirnem oddelku so nas presenetili moderen sistem proizvodnje, nočna delitev dela, hiter tempo dela in izreden smisel za red in čistočo. Kljub nespecializiranem strojnem parku in močni fluktuaciji delovne sile (ženske) si je ustvarilo podjetje, ki zaposluje 700 ljudi, s svojimi kvalitetnimi izdelki velik renome in ugoden gnotni položaj, ki jim omogoča povprečne plače v višini 80.000 lir.

V prijetnem razgovoru smo si pogasili žejo z limonado, nakar smo se poslovili in se odpeljali v Milano, odkoder smo okrog poldneva odpotovali po avtomobilski cesti mimo Verone in Padove proti Trstu, kamor smo prispeli že pozno ponoči. Ko smo pri Fernetičih prestopili italijansko-jugoslovansko mejo in ko nas je v zgodnjem sobotnem jutru pozdravila naša Ljubljana, je bilo končano naše petdnevno potovanje, ki nam je, čeprav v grobih obrisih, prikazalo Avstrijo, Švico in Italijo ter nam omogočilo ogled sejna v Dornbirnu in obisk strojnih in tekstilnih tovarn v okviru programa.

Izrabljamo priložnost, da se tudi na tem mestu zahvalimo samoupravnim organom podjetja in članom kolektiva, ki so nam to strokovno potovanje omogočili, saj bi ostala želja društva ZITT brez pomoči podjetja le samo želja.

Udeleženci

⋮ ⋮ ⋮ ⋮ ⋮ ⋮ ⋮ ⋮ ⋮ ⋮ ⋮

SPREMEMBE V IZUČEVANJU VAJENCEV

Precejšnje število industrijskih vajencev je, ki se učijo razne poklice širokih profilov v panogi kovinske industrije, kar v industrijskih podjetjih. V teku triletno učne dobe pridejo trikrat po 3 do 5 mesecev v šolske učilnice, kjer se strokovno in teoretično izobražujejo. Tako organizirano učenje vajencev za določen

poklic bo trajalo verjetno še nekaj časa. Za okoli 200 industrijskih vajencev pa so v šolskem letu 1967/68 začeli s študijskim izobraževanjem. Na pobudo Zavoda SRB za strokovno usposabljanje in s pomočjo medobčinskih zavodov za prosveto in pedagoško službo v Mariboru, Celju in Kranju so vajenske šole v Mariboru, Ravnah, Štorah in Kranju organizirale praktičen pouk z dopolnilnim teoretičnim poukom v svojih učnih delavnicah. Vodstva šol so se z industrijskimi podjetji dogovorila in dobila privolitve, da so učenci takoj po sklenitvi učne pogodbe odšli v vajensko šolo. Tu so bili pet in pol mesecev in so se sistematično seznanili z osnovnim znanjem, ki je potrebno za izobrazbo kakršnegakoli kovinarskega poklica. V začetku šolskega leta so prišli v vajenske šole kovinske stroke industrijski vajenci, ki si niso dobro ogledali niti učnega mesta v podjetju, s katerim so sklenili učno pogodbo, pa so že šli iskati praktično in teoretično znanje, najprej v šolske delavnice in učilnice. Gospodarske organizacije so se z zadovoljstvom lotile sistematičnega izobraževanja vajencev.

Tako je n.pr. 26 učencev iz nekega montažnega podjetja obiskovalo šolo kovinskega šolskega centra pet in pol mesecev. Tu so sistematično pridobili osnovna znanja, ki so skupna za vse poklice iz panoge kovinske industrije in to po osnovnem A programu. Po petih in pol mesecih pa so se vrnili v podjetje v urejen učni kotiček, kjer jih nadalje poklicno izobražujejo inštruktorji. Ti so posebej usposobljeni za izobraževanje po B programu. Inštruktorji so obiskovali poseben seminar, kjer so se seznanili z B programom in z metodo praktičnega pouka. Zelo lepe primere pravilnega uvajanja v praktično delo so pokazala mnoga podjetja; tako je s tem letom k temu načinu pristopilo tudi naše podjetje, zavedajoč se prednosti sistematičnega poučevanja, saj smo s tem šolskim letom sklenili učne pogodbe s 7 vajenci, od tega se bodo 4 izučili za strojne ključavničarje, dva bosta obratna električarja, eden pa bo avtomehanic. V skrbi, da bi se vajenci kar najbolje praktično usposobili, sta zato tovariša Jelko Rustja in Vili Lang že obiskovala informativni inštruktorski seminar. Informativni seminar za praktični pouk, ki ga organizira medobčinski pedagoški center v Kranju, pa bosta obiskovala: tovariš Jelko Rustja za elektrostroko in tovariš Janez Slatnar za strojnostrojniključavničarsko stroko. Seminar bo trajal 5 mesecev.

0 nadaljnjem razvoju novega sistema izučevanja vajencev pa vam bomo napisali še drugič.

Kaj dela mladina

V zadnji številki "Tekstilca" se nisem oglasil, ~~zato tokrat~~ z zamudo objavljam, kaj smo mladinci delali v tem času. Kakor običajno, sledim tudi tokrat časovnemu zaporedju dogodkov. Seveda je bila v času dopustov aktivnost pač bolj siromašna, udeležba na prireditvah tudi ni bila velika.

Še smo v juliju v podjetju pričeli s skrajšanim delovnim časom, ko kolektiv prevzel nase težko breme odgovornosti. Uspeti, da v tem času ustvarimo vsaj toliko, ali še več, ni majhna stvar. Obratno vodstvo in člani TK ZMS iz EE tkalnice smo se skupno domenili, da se o mnogih vprašanjih v zvezi s prehodom na skrajšani delovni čas pogovorimo z vsemi mladinkami in mladinci tkalnice in skupno razpravljamo o morebitnih koristnih predlogih in pripombah. Med dopoldanskim odmorom dne 30. julija se je v učilnici centra za izobraževanje zbralo preko 40 mladih - udeležba je bila skoraj 100 %. Na sestanek je bilo povabljenih poleg obratnega vodstva še nekaj članov TK in sekretar ObK ZMS. Obratovodja tov. Ahačič je prisotnim najprej na kratko prikazal stanje ob prehodu v skrajšani delovni čas ter govoril o težavah celotnega podjetja in EE v zvezi s tem. Potem je govoril o potrebnih ukrepih za izboljšanje situacije. Mladi se moramo potruditi, da bomo odpravili naše slabosti, predvsem moramo izboljšati delovno disciplino, ki je pri nekaterih posameznikih zelo slaba. Nepotrebno zapuščanje delovnih mest, pohajkovanje, nezalaganje, predčasno odhajanje z dela, zamujanje in drugo, v veliki meri vpliva na slabo doseganje norm, posebno v navijalnici. Zmanjšanje odpadkov lahko predstavlja za enoto znatne prihranke. Medsebojni odnosi mnogokrat niso taki, kakršni bi v delovni organizaciji morali biti. Dejstvo je, da imajo najnižje osebne prejemke v glavnem ravno mladi delavci. Napačno je mišljenje, ki se je večkrat pojavljalo, češ, "najnižji osebni dohodek mora biti nad 25.000 din, saj smo to slišali po radiu". To je le pripotočilo zveznih organov, delovne organizacije pa si morajo to same zagotoviti. Osebne dohodke je mogoče povečati edino s povečanjem storilnosti, z boljšim delom. Dohodek je treba prej ustvariti. O podobnih vprašanjih je govoril tudi predsednik upravnega odbora tovariš Peter Zaplotnik, ki je dal posebnega poudarka izboljšanju delovne discipline in odnosov. V diskusiji je nato spregovoril še sekretar Občinskega komiteja ZMS tov. Zupan. Govoril je o specifičnostih mladinske organizacije, o potrebah in željah mladih ljudi, o tem, kje in kako naj mladi to izražajo, o nalogah v delovnih

...discusijah, o društveni aktivnosti, o organizaciji kakih točkov, o iskanju novih oblik dela itd. V diskusiji od mladih ni sodeloval nihče, kar je zares škoda. Je bil morda vzrok prisotnost gostov? Bilo bi zaželeno, da bi ravno na taken mestu vsakdo povedal svoje mišljenje. Nepravilno je izražati nezadovoljstvo skrivaj, namesto javne kritike, če je umestna. Mladi so bili seznanjeni tudi s kritičnim stanjem v TK, o izredni konferenci, ki ni mogla biti izvedena, o mladinskem kotičku, o izletu in še o marsičem drugem. Na koncu je bila izražena enotna želja, da bi sestanek rodil sadove, da bi pomenil začetek boljšega dela in večjih proizvodnih uspehov.

Športna tekmovanja:

Na tradicionalnem mednarodnem uličnem teku v Kranju dne 1.8. je bilo doseženih nekaj lepih uspehov:

- Jelka Demšar je dosegla 3. mesto na 800 metrov
- Elza Klemenc je bila na 4. mestu na 800 metrov
- Pavel Zaplotnik je dosegel 8. mesto na 1.500 metrov
- Ludvik Cvirn pa je bil na 3. mestu na 3.500 metrov

V tednu občinskega praznika je bila vrsta športnih tekmovanj in nekaterih so se udeležili tudi naši športniki:

Na občinskem prvenstvu v plavanju je sodeloval med mladinci tudi Pavel Zaplotnik, Njegovega rezultata nismo prejeli.

Na šahovskem brzoturnirju je bil med našimi najuspešnejši Drago Mikulič, ki je zasedel 5. do 6. mesto.

Na občinskem prvenstvu v krosu so bili rezultati naših mladincev naslednji:

- Tonček Hladnik	1. mesto na 800 m	- 4.21,0
- Miran Zlobec	2. mesto na 800 m	- 4.23,5
- Marjan Herak	4. mesto na 2100 m	- 10.06,1
- Pavel Zaplotnik	5. mesto na 2100 m	- 10.09,7
- Franci Zavrl	5. mesto na 4000 m	- 18.32,0

Na atletskem mitingu v Kranju, ki je bilo 15. avgusta, sta sodelovala Ludvik Cvirn, ki je na 1000 m dosegel s časom 2.41,4 2. mesto in Pavel Zaplotnik, ki je bil s časom 3.10,2 sedmi.

18. avgusta je bil v tovarni Peko povratni šahovski dvoboj z ekipo mladinskega aktiva Peko. Rezultat je bil neodločen 2 : 2. Naša ekipa je bila oslABLJENA, ker je neposredno pred tekmovanjem zbolel v ekipi določeni Marjan Bogataj, zato smo eno točko izgubili brez boja. Zmagala sta Drago Mikulič in Ignac Ahačič. Kot je znano, se je tudi prvi dvoboj spomladi končal neodločno 3 : 3.

Na gorenjskem prvenstvu v atletiki 30. avgusta v Kranju so sodelovali mladinci Zaplotnik, Nadišar, Zavrl in Cvirn, slednji je nastopal za matični klub. Pohvaliti velja odlični uvrstitvi in soliden tek Zavrla in Zaplotnika.

Rezultati: 11. mesto je zasedel na 1500 m Mirko Nadišar.
Na 5000 m je bil drugi Ludvik Cvirn s časom 16.14,7
tretji je bil Franci Zavrl s časom 18.19,7 in
četrty Pavel Zaplotnik s časom 19.34,1

Vidimo, da je bilo razmeroma mnogo športnih tekmovalcev in uspehov na njih, vendar so sodelovali večinoma isti tekmovalci. Želja je, da bi se v bodoče priključili še ostali. Tudi v naslednjih mesecih bo športna aktivnost vsaj taka, kot doslej. Do izida naslednjega Tekstilca pa bo izvedena tudi že letna konferenca, ki bo nakazala nove smernice v našem delu, gotovo pa bo prinesla boljše in organizirano delo aktiva. Priprave na konferenco se že začnajo.

V zadnjem času so odšli nekateri člani našega kolektiva na odsluženje vojnega roka. Ob slovesu jim želimo, da bi uspešno opravljali vse naloge in se zopet vrnili med nas. Gotovo se bo kdo ojunčil in se oglasil v Tekstilu v svoji rubriki! Srečno!

Novosprejeti delavci v mesecu avgustu so bili:

- v tehnični sektor:
Marta Dornik,
- v predilnici:
v skladišče blaga:
Justina Golc, Drago Šomin, Drago Makarov,
Jože Cvek, Dušan Srečnik,
Marija Meglič, Janez Čarman, - v kadrovsko-družbeni sektor:
Jože Zupan, Stojanka Jačimovič, Marjeta Ude.
- v tkalnico:
v garažo kot vajenec:
Marija Škof, Brigita Mežek, Viljem Perko.
Rudi Kenda, Filip Boštar, Ošli pa so v mesecu avgustu sledoči:
Rudolf Teran.
- v mehanično delavnico:
Stana Bučan - iz predilnice
pravilna odpoved,
Janez Jane.

Gabrijela Dovžan - iz predilnice - invalidsko upokojena,
 Marija Golmajer - iz predilnice - samovoljni izstop,
 Marija Mežnar - iz predilnice samovoljni izstop,
 Jože Gaberc - iz predilnice - samovoljni izstop,
 Dana Železnikar - iz tkalnice - pravilna odpoved,
 Marko Slapar - iz tkalnice - samovoljni izstop,
 Katjuša Ivnik - iz tkalnice - samovoljni izstop,
 Anica Godejša - iz tkalnice - pravilna odpoved,

Franc Podlesnik - iz finanč. sektorja - pravilna odpoved,
 Štefan Klemenc - iz kotlarne - pravilna odpoved,
 Heli Zech - iz kotlarne - pravilna odpoved,
 Jurij Jane - iz kadrovsko-družb. sektorja - v pokoj,
 Anton Ribnikar - iz komercialnega sektorja - samovolj. izstop,
 Gabrijela Brenc - iz oplemenitilnice - pravilna odpoved,
 Marija Rotar - iz kadrovsko-druženega sektorja - pravilna odpoved.

Hazim Omerović

PROIZVAJALCI, UPRAVLJALCI IN POLITIKA PODJETJA

=====

V nadaljevanju o kadrovski politiki, kot sestavnem delu poslovne politike podjetja si oglejmo

drugo negativno koncepcijo splošnega sektorja:

Zaradi tega razloga je danes močnejša druga, lahko bi rekli, negativna koncepcija splošnega oddelka. Po tej koncepciji se splošni oddelak negativno opredeljuje: vse, kar ni nabava, prodaja, proizvodnja ali finance, ali kar ni s tem povezano, spada v splošni oddelak. Tako je danes splošni oddelak umetno ustvarjena skupnost poslov (brez povezujoče ideje), za katere ne najdemo mesta v osnovnih sektorjih. Večkrat se dajejo v splošni oddelak posli, ki jih drugi sektorji nočejo upravljati. Tako najdemo v splošnem sektorju tudi čisto tehnične funkcije kot transport, gradbena operativa, vzdrževanje zgradb, razne pomožne obrate kot so električna centrala, kurilnica, kotlarna, zunanje obrate in podobno. Čeprav splošni sektor ali oddelak po tej koncepciji ne smatrajo vsi za tuje telo v podjetju, vendar se upira vsem organizacijskim principom in je čisto najbolj zanemarjeni sektor v podjetju. Ker nihče ne more biti obenem administrativno, obenem pravno, obenem tehnično in obenem pedagoško in psihološko usmerjen, usmerjenost vodje tega sektorja večkrat nadomestuje organizacijsko

oddelka. Tako v praksi poznamo ~~predvsem~~ pravno, administrativno in operativno usmerjene splošne oddelke. Praktično pa je vedno pri taki organizaciji podjetja zanemarjena kadrovska funkcija.

Koncepcija posebne kadrovske organizacijske enote

Koncepcija posebnega kadrovskega oddelka, kadrovskega (kadrovskega socialnega) sektorja temelji na spoznanju in priznanju osebne kadrovske funkcije, ki je za celotni uspeh gospodarjenja enako važna, kot ostale funkcije, ker tudi strokovno reševanje problemov te funkcije in opravljanje poslov v zvezi s to funkcijo zahteva posebne specialiste, je najbolje organizirati posebno organizacijsko enoto vse strokovne, administrativne in pomožne posle, ki tvorijo kadrovske funkcije.

Precej težko je podati enotno in splošno veljavno sliko poslov kadrovske službe kot posebno organizacijsko enoto.

Ing. Alfred Jäger, direktor Saveznog centra za obrazovanje kadrova u privredi u Zagrebu, smatra v svojem članku "Kadrovska politika in kadrovske službe v podjetju", da sledeči posli in naloge načeloma spadajo v delokrog kadrovskih oddelkov:

1. Sodelovanje pri planiranju potreb po kadrih in sodelovanju pri definiranju profilov kadrov, ki so potrebni podjetju;
2. Organizacija in sodelovanje pri rekrutaciji, izbiri, pravilnem razporejanju, nameščenju in uvažanju kadrov, ki so potrebni podjetju;
3. Organizacija izobrazbe znotraj in izven podjetja za kadre, ki so potrebni podjetju in to za kadre vseh kategorij in specialnosti;
4. Organizacija in sodelovanje pri urejanju problemov gibanja v službi (napredovanje, premestitve);
5. Spremljanje človeka na delu, na primer pri oceni delovnih mest, pri ocenjevanju osebnosti itd.;
6. Sodelovanje pri ustvarjanju stimulativnega sistema nagrajevanja znotraj podjetja kot na primer sodelovanje pri izdelavi pravilnikov o razdeljevanju osebnih dohodkov, sistemu dajanja predlogov itd.;
7. Sodelovanje pri stalnem izpopolnjevanju in izboljševanju delovnih pogojev (delovni čas, najugodnejši način dela in odnosov, higiensko-tehnična varnost, zdravstvena služba itd.);
8. Organizacija in sodelovanje pri skrbi in delu za delovnega človeka ter pri družbenem in zabavnem življenju delovnih ljudi.

1. pri ustvarjanju ~~servisov~~ za olajšanje dela in življenja tako v podjetju, kakor tudi izven njega.

- Sodelovanje in pomoč pri razvijanju tovariških socialističnih odnosov med člani delovnega kolektiva, zlasti pa med vodilnimi osebami in delavci. V tem smislu analizira in proučuje vzroke kazni, sporov in pritožb ter predlaga ukrepe za odpravo teh vzrokov. Posebno je treba poudariti, da kadrovsni oddelek ni pooblaščen, da izreka kazni.
- 10. Organizira in razvija sistem obveščanja vseh članov kolektiva s pomočjo individualnih razgovorov, sestankov, tiska in drugih sredstev. Vršni analizo vseh problemov iz doslej navedenih področij ter predlaga o tem poročila, analize in predloge direktorja podjetja oziroma v njegovem imenu in po njegovem pooblastilu organom delavskega samoupravljanja.
- 11. Vodi vse evidence in vse administrativne posle, ki so predpisani, kot tudi tiste, ki so potrebni in koristni podjetju.

:::: :::: ::::
:::: :::: ::::
:::: :::: ::::

Ivanka Šulgač

POVEČANJE DOHODKA ZA ZAPOSLENE BORCE NOV

V Uradnem listu SRS št. 17 z dne 4. julija 1964. je bil objavljen Zakon o dodatku zaposlenim udeležencem narodno-osvobodilne vojne.

Pravico do posebnega dodatka imajo vsi udeleženci NOV, ki imajo dvojno pred 9.9.1943. z odločbo priznano posebno delovno dobo in so v rednem delovnem razmerju. Poleg tega mora izpolnjevati tudi ostale pogoje iz Zakona o pokojninskem zavarovanju, in sicer mora imeti vsaj 15 let pokojninske dobe, od tega najmanj 10 let delovne dobe.

Višina republiškega povprečja mesečnega osebnega dohodka za preteklo leto je ugotovljena z zneskom 36.000.- din in znaša povečano za 25 %, to je na 45.000.- din.

Dodatek se izplača borcem od leta 1941. v celoti, in sicer razliko med njihovim mesečnim dohodkom in 45.000.- dinarji (s 1.8. 1964. je dodatek povečan za 1.500.- din tako, da znaša 46.500.- din.), borcem od leta 1942. v višini 90 % razlike, borcem od leta 1943. pa 60 % razlike.

~~Dodatek po republiškem zakonu se izplačuje od 1. maja 1964., ki~~
še nimajo odločbe o pravici do posebnega dodatka, pa bodo vložili zahtevek do 26. novembra 1964. Če bo vložen zahtevek po preteku tega roka, gre pravica šele od 1. dne naslednjega meseca po vložitvi zahtevka.

Opozarjamo vse upravičence, da čimprej vložijo zahtevke za priznanje posebnega dodatka v kadrovskem oddelku, predložiti pa je treba odločbo o priznani delovni in posebni dobi.

& & & & & & &

Ivanka Šulgaj

KJE SE VLOŽIJO ZAHTEVKI ZA PRIZNANJE POSEBNE DOBE

Ker je o postopku za priznanje posebne dobe veliko nejasnosti, smo se odločili, da vas o tem obvestimo.

Posebna doba se v celoti dokazuje pri upravnem organu, to je pri posebnih komisijah za priznanje posebne in delovne dobe pri občinski skupščini.

- Vsi tisti, ki so v delovnem razmerju ali pa tisti, ki se želijo zaposliti, vložijo zahtevek za priznanje posebne dobe pri občinski skupščini - odsek za delo.
- Vsi invalidski in osebni upokojeanci, kakor tudi družinski upokojeanci vložijo zahtevek za priznanje posebne dobe pri Zavodu za socialno zavarovanje v Kranju. Enako velja tudi za tiste, ki imajo že izpolnjene pogoje za osebno upokožitev in lahko v istem zahtevku uveljavljajo posebno dobo.
- Komisiji za priznanje delovne dobe in posebne dobe, kakor tudi Zavodu za socialno zavarovanje je potreben samo zahtevek za priznanje te dobe. Zahtevek naj bo napisan obširno v obliki življenjepisa, kdaj je pričel delati, kako, s kom je delal in kje je delal.

Tako izpolnjena vloga mora biti dokumentirana z raznimi obstoječimi dokazili, če pa teh ni, pa je potrebno navesti vsaj dve priči, točen naslov prič ter svojstvo, katerega je imel v narodnoosvobodilnem gibanju.

Priče bodo zaslišane v upravnem postopku ter tako kompletiran zahtevek dostavljen Združenju borcev, da poda svoje mnenje glede priznanja dobe v dvojnem ali dejanskem trajanju.

V bodoče se ne bo več upoštevalo izjavo prič, katere priče same napišejo in podpišejo.

~~Nekateri upokojenec ali aktivni zavarovanec, kateri je bilo svjstvo udeleženca NOV ali pa sodelovanja že priznано, vlagajo ponovne zahteve in hočejo uveljaviti več, kot jim je bilo že priznано z upravno odločbo o upokojitvi.~~

Kadar upokojenec ali aktivni zavarovanec hoče ponovno uveljaviti svojstvo udeleženca NOV ali sodelavca NOP, mora pri pristojni komisiji za priznanje delovne dobe ali posebne dobe pri občinski skupščini ali zavodu za socialno zavarovanje vložiti zahtevek za obnovo postopka in zahtevek utemeljiti.

+++++
+++++
++ ++
+++++
+++++

+++++
+++++
++ ++
+++++
+++++

+++++
+++++
++ ++
+++++
+++++

+++++
+++++
++ ++
+++++
+++++

+++++
+++++
++ ++
+++++
+++++

+++++
+++++
++ ++
+++++
+++++

+++++
+++++
++ ++
+++++
+++++

Hazim Omerović

NOVE OBLIKE DELA ORGANIZACIJE ZK V NAŠI OBČINI

V drugi fazi predkongresne aktivnosti se je poleg drugih oblik dela vršila občinska volilna konferenca Zveze komunistov, ki je analizirala in ocenila delo članov ZK pri izvajanju programa predkongresne aktivnosti, s katerim so bili naši bralci že seznanjeni v eni izmed prejšnjih števil TT.

63 navzočih delegatov - komunistov je na tajnih volitvah izglasovalo, naj bi komuniste tržiške komune zastopal kot delegat na VIII. kongresu ZKJ tov. Tone Tribušon. V času pred občinsko konferenco smo na posameznih širših posvetovanjih obravnavali 6 različnih problemov, za katere smo smatrali, da so toliko pomembni, da jim je treba dati prioriteto pred razpravi o drugih vprašanjih, tem problemom tudi predkongresne smernice posvečajo vso pozornost. Razprave na teh posvetovanjih so bile živahne in so odkrile marsikaj pomembnega in podale osnovo za delo komunistov tam, kjer delajo in živijo.

V tej številki želimo seznaniti članse kolektiva o posvetovanju, ki se je vršilo o vprašanju delitve dohodka po delu.

Na posvetu o problematiki delitve dohodka po delu, delitve znotraj kolektiva ter delitve med gospodarsko organizacijo in družbo, smo ugotovili, da je načelo delitve dohodka po delu v celoti sprejeto od delovnih ljudi, da pa še veliko manjka, da bi to načelo bilo v resnici izpolnjeno v praksi. Razlogov za to, da to načelo še ni zaživelo tako, kot bi moralo, je mnogo, in sicer objektivnih, še več pa subjektivnih. Smatramo, da med objektivne razloge oziroma vzroke spada dejstvo, da tehnično operativna služba ni postavljena na tak nivo, da bi bila sposobna dajati

~~...instituta, zlasti hitro podatke, ki so potrebni organom upravljanja~~ tedaj, ko odločajo o delitvi dohodka po delu.

Prav gotovo bi pri tem lahko mnogo storili tudi znanstveni zavodi in instituti, ki se v to problematiko vse premalo poglobljajo. Ti bi morali izdelati tipske modele delitve v več variantah. Star način dela v zvezi z obračunavanjem v sedanjih pogojih pač ni več učinkovit, v subjektivnem oziru pa predstavlja precejšnjo zavoro za hitrejšo uveljavljanje tega načela, napačno pojmovanje mnogih tovarišev na vodilnih delovnih mestih, ki se podzavestno opirajo na svoje kompetence, ki jih kaj s težavo prenašajo na organe upravljanja, ker računajo, da s tem, ko dajejo iz rok določene pristojnosti, izgubljajo na vrednosti in pomenu dela, ki ga opravljajo. Ugotavljamo, da smo se pri obravnavanju vseh teh zadev prehitro zadovoljili in da problemom delitve dohodka po delu ne posvečamo tiste vsakodnevne pozornosti, ki je prav tako potrebna, kot n.pr. pozornost tekočemu traku v proizvodnem procesu, da ima le ta vse tisto, kar mu pripada, ker bi se sicer ustavil. Iz razprav je izzvenelo, da se marsikje pojavljajo uravnilovke tendence, ki imajo ponekod prav plodna tla. Tem težnjam mnogokrat z vso ostrino pritrjujejo upravni aparati, ki se hočejo izogniti določenim naporom pri konkretnem delu ali pa tendence tistih, ki tega procesa ne jemljejo kot enega izmed najbolj pomembnih. V tem oziru je še mnogo slabši položaj v družbenih službah, kjer je delitev dela po delu v resnici šele na svojih začetnih stopnicah. Tu se opažajo najrazličnejše teorije, in sicer, da ni mogoče najti meril, s katerimi bi se uveljavilo načelo delitve dohodka po delu, druga teorija, ki pa ima v praksi veliko bolj trdna tla, pa je ta, da so storitve v družbenih službah tako v državni upravi, v zdravstvu in šolstvu veliko manj kvalitetne, če bi se plačevalo po delu, kot pa takrat, če se te storitve plačujejo pavšalno, neodvisno od tega, koliko in kako je kaj storjeno.

V prihodnji številki našega glasila vas bomo informirali o decentralizaciji v naši komuni.

••• ••• ••• ••• ••• ••• ••• ••• ••• ••• ••• •••

=====

Glasilo delovnega kolektiva Bombažne predilnice in tkalnice Tržič.

Ureja Odbor za seznanjanje in obveščanje: Janez Slapar, Hazim Omerović, Franc Šarabon, Franc Bačnik, Tinca Markič, Vili Jakopin in Francka Pucelj.

Glavni urednik: Nace Pirjevec. Tehn.urednik: Franc Šarabon.

Zunanja oprema: Viktor Ivnik. Tiska Oddelek za izobraževanje BPT v nakladi 1.600 izvodov. Izhaja vsak mesec.

=====

Varnostno se ne zgodi

V mesecu avgustu so se v našem podjetju ponesrečili sledeči delavci in delavke:

SILVO RAVNIKAR, delavec na mikalnikih si je poškodoval meziniec leve roke, ko ga je zgrabil valj. Boloval je 9 delovnih dni.

Vzrok - nediscipliniranost.

PAVEL ŽONTA, delavec v belilnici blaga. Na poti na delo je s kolesom padel in si poškodoval obe dlani. Boloval je 5 delovnih dni.

ANTON PERKO, mojster v tkalnici. Pri popraviljanju tkalskega stroja mu je vrglo čolniček v levi prstanec. V bolniškem staležu je bil 6 delovnih dni.

Vzrok - pokvarjen stroj.

LADO GOSAR, ključavničar za parne in vodne napeljave. Pri kotlu za kuhanje blaga je privijačil prirobnico. Zaradi teže se je nosilec, na katerem je bil postavljen lesen oder, zlomil in ponesrečenec je padel z višine 3 in pol metra, pri čemer se je udaril na hrbet in na desno ramo. Boloval je v avgustu 7 delovnih dni.

Vzrok - natrpano delovišče in slab nosilec.

JOŽE DOBRE, strojni ključavničar. Delal je skupno s tovarišem Gosarjem na istem odru. Pri padcu pa si je zlomil rebra in poškodoval glavo. V zdravniški oskrbi je bil v mesecu avgustu 7 delovnih dni. V septembru še boluje.

Vzrok - isti, kot pri nezgodah tovariša Gosarja.

KAREL ČARMAN, delavec v predilnici. Ko je hotel očistiti nakladalni stroj, ki se je zamašil z bombažem, se je pri tem obdrgnil z desno roko ob mrežo in jo poškodoval. V bolniškem staležu je bil v avgustu 6 delovnih dni.

Vzrok - pomanjkanje varnostnih naprav in njihove okvare.

MAKS ĐORĐEVIĆ, delavec v transportni grupi. Pri potiskanju vagona z železno palico mu je spodletelo, pri tem pa mu je pritislilo levo roko ob železniški tir. Poškodoval si je palec leve roke. V zdravniški oskrbi je bil šele v septembru.

Vzrok - nediscipliniranost.

FRANC GROS, strojni ključavničar si je poškodoval levo roko pri popraviljanju dvigala v novi tkalnici. Pritisnila ga je loputa. Bolovati je pričel šele v septembru. Vzrok - stroji in naprave s hibami.

MARIJA DEBEVC, delavka na mikalnikih se je uščipnila na ročico od svitka na sredinec leve roke. V avgustu je boločala samo en dan.

Vzrok - motnje v normalnem tehnološkem procesu.

ANA ŠMOLJ, predica. Z desno nogo je zadela v zaboj, pri tem pa si je zasadila trsko v palec. Bolovanje je nastopilo šele v septembru.

TRŽIŠKI PIHALNI ORKESTER V POREČU

Kakor vsako leto, tako so tudi letos za zaključek sezone odpo-
tovali v Poreč tržiški godbeniki ter že po v naprej določenem
sporedu preživeli en teden veselih uric. Kakšen je bil spored
teh "kulturnih in športnih prireditev", ki so jih imeli, naj
vam pa sami povedo v kroniki:

Kakor vsako leto, tudi to,
smo zmenili se, da se bo v Poreč šlo.
V nedeljo zjutraj smo se v avto zakadili,
da bi kobedre skoraj polomili!

Ker doma smo za medalje se zmenili,
smo ga med potjo že veliko pilili.
Kar ob postankih ga premal' je b'lo,
ga stewardesa dal je med potjo.

V Poreču so nas čakal' težko,
ker vedli so, ko pridemo, da fletn' bo.
In res začelo se že prvi dan
tekmovanje v šonku in na plan.

Smo tekme s fanfarami otvorili in olimpijski ogenj zakurili.
Smo tekmo v žakljih priredili in k cilju se vsi zakadili.

Največji bil je Rakove favorit, a naš Fric v nogah ves pobit.
Diskvalificiran bil je prvi, a drugega so žrli črvi.

Pri tekmah s čelado je prvi bil Špehar,
ker šlo se mu je za denar.

Naslednji dan reprezentanca mlada je šla s trenerjem skakat rada.
Prvi bil bi Jokahama, če ne bi Davorin prišel iz Amsterdama.

A najbolj žalosten je bil četrtek,
ker "dopustek" položili smo na prtek.
Smo z vsemi častmi ga odpeljali
in v Poreču ga pokopali.

Po pogrebu smo se vsi jokali
z vincem, žganjem solze zalivali.
Goste iz Krškega smo povabili,
saj z nami celo pot so bili.

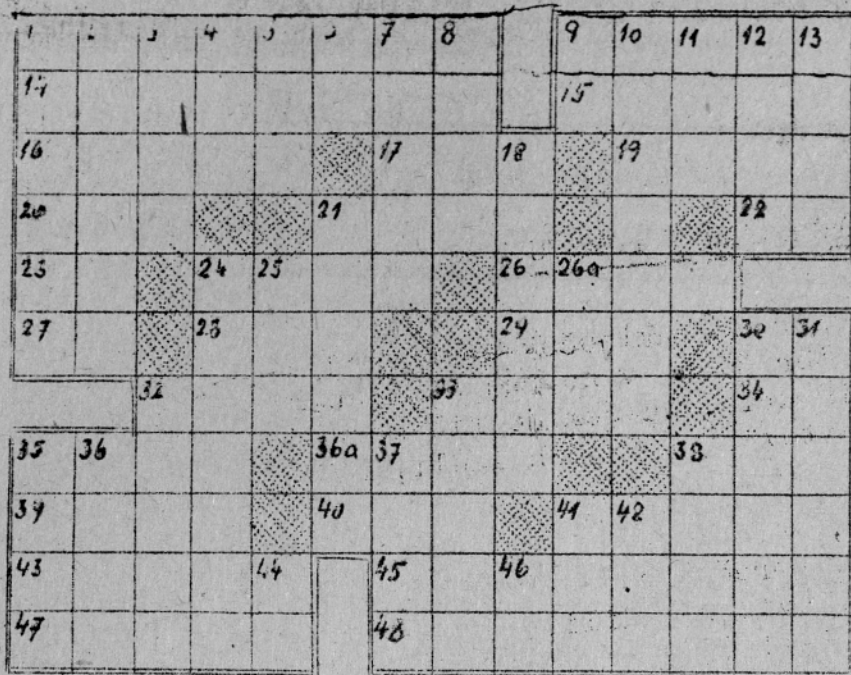
Ta dan pa okol' knetov
se Dorko je potepov;
žvečer pa oh presneto
imel je "rigoleto".

Ker pa v petek bil je prosti čas, so "vohuni" skakali okrog nas.
Točke so pravilno razdelili in medalje prvakom podelili!

Drugo leto bomo spet prišli
dal' medalje drugim tri.
Če pa bo denarja dost'
jo dobil bo še kak drugi gost.

Za goste pa, ki z nami so letoval,
pros'mo, da ne b' nas obrekoval.
Če pa bilo je kaj hudo,
ne vzemite nam to za zlo!!

NAGRADNA KRIŽANKA NAGRADNA KRIŽANKA NAGRADNA KRIŽANKA NAGRADNA

VODORAVNO:

1. naš pesnik. 9. močvirnat svet pri Ljubljani. 14. puntarji. 15. m. ime. 16. človek iz Baranje. 17. ata. 19. jezero v Abesiniji. 20. žuželka. 21. krat. za osvob. gibanje v Sloveniji. 22. okr. veznik. 23. skrajni del celine. 24. sorodnica. 26. glavno mesto skandinav. države. 27. dva samoglasnika. 28. angl. politik Boyd. 29. predpona. 30. krat. časopisa, ki je izhajal pred vojno in po

njej. 32. ital. reka. 33. letni časi. 34. Karlovac. 35. prostor za tabornjenje. 36a. nem. fizik in pisatelj (Emanuel). 38. čez ... in strn. 39. konjska bolezen. 40. oče. 41. železov kršec. 43. obl. glagola "urediti". 45. oblika glag. "otresti". 47. junak. 48. ednina.

NAVPIČNO:

1. obl. glagola "žuboreti". 2. udreti. 3. drobna luknjica. 4. naplačilo. 5. trije enaki soglasniki. 6. Čuk Ivan. 7. pravoslavna verska podoba. 8. ded (srbohrv.). 9. kem. prvina. 10. otoki pred ZDA (veliki in mali). 11. skrajni del celine (dvojina). 12. prerok. 13. isti. 18. smola, tudi elektr. izolator. 21. poklic, znanje. 24. orožje v morju. 25. ERN. 26a. edini. 30. ni vidna. 31. zver. 32. elektr. mera. 33. vedeti. 35. važna hrana. 36. reka v Švici. 37. gora v Grčiji. 38. vrsta blaga. 41. lisa brez zadnje črke. 42. ISU. 44. sosednji črki v abecedi. 46. račun.

Rešitve oddajte do 15. oktobra v uredništvo našega glasila.

- In daj nam danes naš vsakdanji kruh, ampak samo ne tistega iz naše pekarnе. (Prosto po Pavliku)

Depo

908TRŽIČ
TRŽIŠKI teks
1964

658(497.12)(085.3)

4001966,9

KNJIZNICA TRŽIČ

COBISS •